

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

5 november 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de manier waarop de beheerraad van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg werd samengesteld

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het wetenschappelijk onderzoek in de culturele sector en het verderzetten van de publicatiereeks Cultuurstudies

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het subsidiereglement voor culturele manifestaties

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de toekenning van topsportsubsidies

Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de nood aan motorcrossterreinen in Vlaanderen

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Dinsdag 5 november 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Dany Vandebossche*– De interpellatie wordt gehouden om 13.20 uur.***Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de manier waarop de beheerraad van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg werd samengesteld**

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Lootens-Stael tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de manier waarop de beheerraad van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg werd samengesteld.

De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, reeds vele jaren tracht de meerderheid in Brussel om op alle mogelijke en onmogelijke ondemocratische manieren de vertegenwoordigers van de grootste Vlaamse partij in Brussel, met name het Vlaams Blok, buiten de beheerraden van gemeenschapscentra, culturele instellingen en degelijke meer te houden. Onder het mom van depolitisering zijn de Vlaamse en Brusselse machtspartijen er bezig met een politieke zuivering in ware stalinistische stijl.

De mensen die nu her en der in beheerraden worden aangeduid, worden officieel als 'deskundigen' benoemd. Zelfs de linkse regimekrant De Morgen vindt dit ronduit lachwekkend en erkent dat het hier enkel en alleen maar gaat om een dictatoriale poging om het Vlaams Blok overal te weren. Het gaat om een politieke zuivering waarbij meer dan 30 percent van de Brusselse Vlamingen wordt gediscrimineerd en monddood gemaakt. Meer dan 30 percent van de Brusselse Vlamingen, wiens belas-

tinggeld de overheid maar al te graag en te gretig binnen rijft, wordt als paria behandeld. Dit is de nieuwe concrete invulling van de begrippen democratie en verdraagzaamheid door de Vlaamse overheid en het VGC-college.

Bij de aanduiding van de vertegenwoordigers van de VGC in de AB staat in de toelichtingsnota van het collegebesluit het volgende : 'De afgevaardigden van de overheden worden aangeduid in functie van de actuele politieke evenredigheid in de betrokken overheden. De Vlaamse Gemeenschap heeft dit principe gehandhaafd met uitzondering van de vertegenwoordigers van het Vlaams Blok die in het voorstel niet werden weerhouden. Bij het voorstel van de VGC-vertegenwoordiging werd dezelfde logica gehanteerd'.

Op 16 juli jongstleden verscheen in het Staatsblad het besluit betreffende de vernieuwing van de afvaardiging van de Vlaamse regering in de raad van bestuur van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg. Wanneer we het lijstje er even bijnemen, zien we dat ook hier hetzelfde perfide spelletje wordt gespeeld. De 'deskundigen' worden mooi verdeeld tussen de traditionele machtspartijen, van VLD over Agalev tot het minipartijtje Spirit. Uiteraard krijgt ook CD&V een plaats in de raad van beheer. Allerhande volk dat de kieslijsten van de traditionele machtspartijen bevolkte en natuurlijk ook de onvermijdelijke kabinetmedewerkers van de minister, worden aangeduid in de raad van beheer. Onder die 'deskundigen' zit als bij toeval niemand van Vlaams-nationalistische strekking.

Ik pleit er absoluut niet voor dat in dergelijke organen mandaten worden toegekend op basis van politieke aanhorigheid, verre van zelfs. Als dat systeem echter toch wordt gehanteerd, dan moet dit gebeuren op de meeste democratische manier en op de wijze waarop dit vroeger in de geest van de cultuurpactwetgeving gebeurde. Alle politieke

Lootens-Stael

strekkingen uit het Vlaams Parlement en de VGC moeten in die organen worden opgenomen.

Mijnheer de minister, ik heb in de plenaire zitting voormalig minister Anciaux een actuele vraag gesteld naar aanleiding van uitspraken van de leidend ambtenaar van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Die had ook vastgesteld dat de geest van de cultuurpactwet op allerlei manieren werd ondergraven en aan de laars gelapt, onder meer in het fameuze decreet over het lokaal cultuurbeleid. Hij treedt in feite onze zienswijze bij. Belangrijke stekkingen uit onze samenleving zijn niet meer vertegenwoordigd in belangrijke culturele instellingen die met belastinggeld worden gefinancierd. Vanuit democratisch oogpunt kan dit niet worden verdedigd.

Mijnheer de minister, hoe lang nog bent u van plan om deze verwerpelijke stalinistische politieke zuivering in de culturele wereld in Brussel door te voeren? Hoe lang nog zal 30 procent van de Brusselse Vlamingen als paria worden behandeld in deze sector? Hoe lang zal de cultuurpactwetgeving nog worden uitgehold onder het mom van 'deskundigheid'? Ik verwijs hierbij naar de uitspraken van de leidend ambtenaar van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Indien dan toch wordt geopteerd voor het systeem van deskundigen, waarom werd dan nog nooit iemand van Vlaams-Blokstrekking in een van deze culturele instellingen aangeesteld?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de raad van bestuur van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg is samengesteld uit 5 leden, benoemd door de stad Brussel, 5 leden benoemd door de Vlaamse regering en één lid benoemd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Bij de samenstelling van de raad van bestuur wordt rekening gehouden met politieke, sociale, economische, culturele en levensbeschouwelijke criteria, alsook met de deskundigheid. Er wordt dus niet met één exclusief criterium rekening gehouden. Bovendien beschouw ik – zoals mijn voorganger – het verdraagzaamheidsprincipe als essentieel. Het moet door elk lid worden onderschreven. Het politieke aspect is met andere woorden slechts een van de elementen die meespelen in het kader van de representativiteit.

Bijgevolg heeft de vorige minister van Cultuur bij zijn keuze, voor wat de 5 mandaten van de Vlaamse regering betreft, niet alleen rekening gehouden met de zetelende politieke fracties in het Vlaams Parlement, maar ook met criteria van deskundigheid, die nodig zijn om zowel op organisatorisch als op juridisch vlak een goed bestuur van de instelling te kunnen verzekeren.

Voor alle duidelijkheid : de toepassing van het Cultuurpact staat buiten kijf. De bepalingen van het pact zijn van toepassing op alle overheidsmaatregelen met betrekking tot culturele aangelegenheden en bieden de nodige bescherming aan de ideologische en filosofische stekkingen. Dit vertaalt zich onder meer in een vertegenwoordiging in allerlei instellingen die onder het toepassingsgebied van het Cultuurpact ressorteren. Dit geldt dus ook voor de KVS.

Deze aanwezigheid is evenwel geen automatisme, aangezien de kandidaten tevens de principes van de democratie moeten aanvaarden en naleven. Uit verschillende beslissingen van de Cultuurpactcommissie blijkt duidelijk dat deze voorwaarde niet als een loutere vormvereiste moet worden ingevuld. Ik wens de autonomie van de vereniging en het recht op lidmaatschap van een vereniging extra te benadrukken.

De algemene juridische verplichting tot het representatief samenstellen van de algemene vergadering en de raad van beheer van de KVS doet immers geen afdwingbaar subjectief recht ontstaan om opgenomen te worden in de beheersorganen. Noch de wettelijke bepalingen van het cultuurpact, noch de statutaire bepaling doet in hoofde van het Vlaams Blok een individueel recht op lidmaatschap ontstaan. Binnen het wettelijk en statutair kader behoudt de vereniging de discretionaire bevoegdheid om individuele leden al dan niet te aanvaarden of te weren.

Mijnheer Lootens-Stael, de verschillende beslissingen van de Cultuurpactcommissie die volgden op het pleidooi dat uw partij reeds verscheidene jaren voert inzake de politieke vertegenwoordiging, en de ruimte die de exegese van de tekst van de statuten mij geeft aangaande de invulling van het vertegenwoordigingsprincipe, alsook de principes van de autonomie en de vrijheid van vereniging, hebben mij overtuigd om mijn bijdrage tot de samenstelling van de beheersorganen van de KVS niet afhankelijk te stellen van partijpolitieke participatierechten.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, ik hoor u graag zeggen dat met allerlei criteria rekening werd gehouden bij de samenstelling van de afvaardiging van de 5 leden van de Vlaamse regering. Uw antwoord klinkt zeer sympathiek. In de praktijk is het verhaal echter anders. De vertegenwoordigers zijn politiek zeer geëngageerd en hebben, netjes verdeeld, de juiste politieke aanhoorigheid. Ik kan zo zeggen tot welke strekking elk lid behoort. Er is zelfs niemand die politiek niet geëngageerd is.

Ik wil in deze zaak niet de pleitbezorger zijn van het Vlaams Blok maar wel die van de meer dan 30 percent van de Vlaamse bevolking, die wel heeft gekozen voor de Vlaams-nationalistische strekking, maar daarom nog niet politiek geëngageerd is. Meer dan 30 percent van de Brusselse bevolking is helemaal niet vertegenwoordigd. Er zijn zelfs geen mensen bij zonder politieke kleur, zo netjes is het verdeeld. Dit kan geen toeval meer zijn. Dat is niet alleen het geval voor de KVS, maar ook voor de Ancienne Belgique en de gemeenschapscentra. De plaatsen worden netjes verdeeld op politieke basis, en dit is volgens mij de enige basis die wordt gehanteerd. Dit blijkt uit de feiten. Ik kan u de namen noemen, maar u kent ze wellicht ook. Ik zie wie op het kabinet van minister Vanhengel werkt, wie oud-minister is van CD&V, wie in het partijbestuur van Agalev zit, wie op het kabinet van de voorzitter van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zit. Ik zie geen mensen die actief zijn in het verenigingsleven, hoewel u zegt dat u dit criterium hebt gehanteerd.

U zegt dat u ook rekening hebt gehouden met politieke elementen. Alle regeringspartijen zijn vertegenwoordigd, maar de oppositie niet. Dat zijn toestanden die thuishoren in de Sovjetrepubliek van voor de val van het IJzeren Gordijn. We zijn het in een democratie niet gewoon dat de oppositie absoluut genegeerd wordt in alles wat op cultureel vlak gebeurt in de hoofdstad.

Los van pure partijpolitiek is ook de ideologische strekking van het Vlaams-nationalisme die in Brussel leeft – dat blijkt uit de verkiezingsresultaten – totaal genegeerd. Ik zie niemand van die strekking vertegenwoordigd. Op diverse vlakken heeft men gefaald bij de aanduiding. Dat is natuurlijk niet toevallig want het gebeurt permanent. Men weert bewust een groot deel van de Brusselse bevolking, namelijk meer dan een derde, uit de betrokken instellingen. In uw antwoord heb ik daar geen enkele

gegronde verklaring voor gevonden. Ook uw voorganger, minister Anciaux, deed dat in het verleden. U hangt een mooi verhaal op, maar concreet durft u niet zo ver te gaan als de regimekrant De Morgen, door te stellen dat het de bedoeling is het Vlaams Blok en de hele achterban te weren. Hierover gaat het, maar u wilt dit niet met zoveel woorden bevestigen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik hou van goede retoriek, maar als die begint met woorden als stalinisme, dictatoriaal, politieke zuivering, paria's...

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, mensen die zich jarenlang belangeloos hebben ingezet in bijvoorbeeld de Ancienne Belgique, gratis en voor niks, die alle vergaderingen met veel interesse hebben bijgewoond en inzet hebben betoond, worden omwille van hun ideologische strekking geliquideerd. Alle culturele instellingen gaan stelselmatig dezelfde weg op. U mag me niet kwalijk nemen dat ik dan woorden als dictatoriale of stalinistische manier van werken in de mond neem.

Minister Paul Van Grembergen : Ik denk dat we naast elkaar praten. Een goed betoog wordt door nuchtere en zakelijke argumenten gedragen en niet door een woordgebruik dat op geen enkele manier in verhouding staat tot de veranderde situatie in de KVS.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over initiatieven om kindsoldaten uit krijgsmachten en milities te weren.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister ik stel deze vraag aan u in uw bevoegdheid van minister van Jeugd omdat het op het eerste gezicht niet relevant zou lijken waarom ik die vraag tot u richt. Ik heb een gelijkaardige vraag ook al tot andere ministers gericht.

Van 27 september tot 6 oktober vond de zoveelste editie van de Vlaamse Vredesweek plaats met als thema 'Presenteer kindsoldaten een toekomst zonder geweer'. Momenteel vechten wereldwijd niet minder dan 300.000 kinderen onder de 18 jaar, jongens zowel als meisjes, actief mee in gewapende conflicten. Het toenemend inzetten van kindsoldaten is een van de meest gruwelijke en meest cynische aspecten van het moderne oorlogvoeren.

De inlijving bij gewapende milities maakt deze kinderen tot slachtoffer van allerlei soorten misbruik. Niet elke kindsoldaat heeft wapens in de hand. Velen onder hen beginnen hun carrière met huishoudelijke taken, zoals koken, het kamp in orde houden, de uitrusting poetsen, wacht houden, informatie verzamelen en in sommige gevallen dienen ze als seksslaaf voor de volwassen strijders.

De meerderheid van de kindsoldaten zijn adolescenten, maar in vele landen begint de rekrutering al vanaf 10 jaar of zelfs vroeger. Vaak gebeurt de inlijving door ontvoering, maar er zijn ook kinderen die zich spontaan aanbieden, omdat ze door de sociale, economische of politieke omstandigheden in de handen van de gewapende milities worden gedreven, al was het maar omdat ze daar zeker zijn een maaltijd te zullen krijgen, wat erbuiten niet het geval is.

Het is duidelijk dat de rechten van deze kinderen worden genegeerd. Wanneer een dergelijk kind de kans krijgt zijn militie te verlaten, wat op zich al niet evident is, is het psychisch totaal ontredderd en heeft het een referentiekader meegekregen dat niet bij iemand van die leeftijd past. Veel van die kinderen blijven gewoon bij een militie omdat ze elders weinig of geen aangepaste toekomstperspectieven vinden.

België is een van de weinige landen die het aanvullend protocol op het kinderrechtenverdrag al geratificeerd hebben. Het kinderrechtenverdrag erkent dat elk kind voor de volledige en harmonieuze ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid in een gezinsomgeving en in een sfeer van geluk, liefde en begrip dient op te groeien. Het kinderrechtenverdrag laat evenwel toe dat kinderen vanaf 15 jaar aan gewapende conflicten deelnemen of bij de strijdkrachten worden ingelijfd. Een aanvullend

protocol trekt de leeftijd om aan conflicten deel te nemen op tot 18 jaar. De Belgische overheid heeft dit aanvullend protocol de voorbije lente als een der eersten geratificeerd. Dit is uiteraard een goede zaak. Desalniettemin blijkt dat de Koninklijke Militaire School nog steeds militaire opleidingen aan minderjarigen verstrekt. Aangezien deze jongeren integraal deel uitmaken van een militaire structuur, vormen ze volgens de Conventie van Genève in het geval van een gewapend conflict een legitiem doelwit. Het Belgisch leger hoeft deze jongeren daarvoor niet eens in echte gevechten in te schakelen.

Een maand geleden heeft De Mix, de jongerenbijlage van De Morgen, een reportage aan deze opleiding gewijd. De Koninklijke Militaire School leidt jongeren van 16 en 17 jaar op om met de dodelijkste wapentuigen om te gaan. Ik citeer even het bewuste artikel : 'De studenten leren het geweer FNC te hanteren, het kleine broertje van de veelbesproken Minimi. Theoretisch lost dit geweer 600 schoten per minuut, weet Bert, 19 jaar. Naast hem staat Frederik, 17 jaar, het geweer tegen de rechterschouder, de elleboog naar boven en een oog toe. Na een tijdje krijg je kramp in je schouder, zegt hij, want het geweer weegt bijna 4 kilogram.'

Hoewel deze jongeren nog niet oud en volwassen genoeg worden geacht om een stem uit brengen of om aan verkiezingen deel te nemen, worden ze opgeleid om op een zeer efficiënte wijze met de dodelijkste wapens om te gaan. Bovendien krijgen ze tijdens die opleiding een referentiekader mee dat niet bij jongeren van die leeftijd past. Blijkbaar worden tijdens de dril oefeningen steevast liedjes gezongen met teksten als 'She's a lady in red, I want her in my bed. She's a lady in green, she's a real sex machine'. Indien die jongeren tijdens hun opleiding een dergelijke attitude wordt bijgebracht, zou het me niet verbazen indien zich tijdens hun latere missies verkrachtingen en andere wan toestanden zouden voordoen.

De vele verenigingen die samen de Vlaamse Vredesweek organiseren, hebben de verschillende regeringen in ons land gevraagd om een voortrekkersrol in de strijd tegen de kindsoldaten te spelen en om initiatieven te nemen die tot het ontslag uit de krijgsmacht van kindsoldaten kunnen leiden. Enkel op die manier zullen deze kinderen de kans krijgen om hun persoonlijkheid op een normale manier te ontwikkelen.

Ik zou de minister van Jeugd 2 concrete vragen willen stellen. Mijnheer de minister, in welke mate acht u het zinvol en haalbaar om dit probleem bij

Glorieux

de federale regering aan te kaarten ? Bent u bereid om er bij de minister van Defensie op aan te dringen om de leeftijdsgrens van 18 jaar niet enkel te hanteren met betrekking tot het inzetten van jongeren op het slagveld, maar ook met betrekking tot de opleiding om met dodelijke wapens om te gaan ?

Het spreekt vanzelf dat de situatie van de kindsoldaten in de derde wereld geenszins met die van de jongeren aan de Koninklijke Militaire School kan worden vergeleken. Tenslotte kunnen de Belgische jongeren zelf kiezen een opleiding aan te vatten of stop te zetten. In heel wat derdewereldlanden hebben jongeren die keuze niet. Ziet u mogelijkheden, bijvoorbeeld in het kader van het horizontaal ontwikkelingsamenwerkingsbeleid, om initiatieven te nemen die tot het ontslag van kindsoldaten uit milities kunnen leiden ? Ik besef maar al te goed dat dit voor een Vlaams minister geen evidente zaak is. Aangezien ik weet dat deze problematiek de minister na aan het hart ligt, heb ik het echter toch aangedurfd om deze vraag om uitleg te stellen.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik wil de aandacht van de minister vestigen op het feit dat in landen zoals Cuba, waaraan de bijstand wordt gekoesterd, kinderen vanaf 6 jaar paramilitair worden opgevoed. Vanaf 14 jaar leren ze met vuurwapens omgaan. Ook van dichterbij kan ik een voorbeeld geven. Door uw begroting kunnen allochtone gevechtseenheden in de Ardennen oefenen en krijgen kinderen er vanaf 12 jaar lessen in vergevorderde maquisverdedigings- en aanvalstechnieken. Die staan in onmiddellijk verband met de technieken die door Al Qaeda worden gebruikt. Dat gebeurt met geld van de Vlaamse Gemeenschap. De jonge islamieten worden er paramilitair opgeleid. De foto's zijn voorhanden.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik vind dit een uitstekende vraag om uitleg. Ze getuigt van zorg voor jonge mensen. Ik ben lang de tijd voorbij dat ik met bewondering naar de meester in de lagere school luisterde die verhalen vertelde over de kinderkrusocht met Pieter De Kluizenaar. Ik heb sindsdien de tragische situatie ingeschat van jonge mensen die de voorbije honderd jaar, ook in Europa, zijn gebruikt en misbruikt in oorlogen. Ik denk aan de

oproep voor vrijwilligers in 1914-1918. Ook jongeren van 16 jaar van bij ons trokken naar het front. Ik denk aan de periode voor 1940 waarbij jongeren werden warm gemaakt om in gevecht te treden tegen het communistisch gevaar. Ik verwijs naar de periode 1940-1945 waarbij een demon zijn volk uitmoordde en daarvoor zelfs een beroep deed op jongens uit de jeugdbeweging. Ik bekijk al deze gebeurtenissen vol afschuw. Ik deel uw bekommernis dan ook voor 100 procent, en ik vermoed de hele commissie.

Vanuit mijn bezorgdheid voor de jeugd maar ook vanuit mijn basisingesteldheid, kan het absoluut niet dat minderjarigen in gewapende conflicten, legeropleiding of troepeninzetting worden geëngageerd. Het doet er hierbij niet toe of dat nu in landen van de derde wereld gebeurt of in de legeropleiding en troepeninzetting van westerse landen zoals België of de Verenigde Staten. Het doet er hierbij niet toe of kinderen en jongeren hiertoe vrijwillig of verplicht worden geëngageerd. Ik wil eraan toevoegen dat elk slachtoffer van oorlogsconflicten een slachtoffer teveel is.

Ik wil er wel op wijzen dat alles wat te maken heeft met militaire aangelegenheden een federale bevoegdheid is. Het komt de Vlaamse overheid dan ook niet toe het aanvullend protocol te ratificeren. In de Vlaamse regering is mevrouw Vogels de coördinerende minister voor enerzijds kinderrechten en anderzijds samenwerkingsontwikkeling. De verantwoordelijkheid voor buitenlandse zaken ligt bij minister Gabriëls.

Mijn initiatiefmogelijkheden als minister van Jeugd zijn beperkt, niettemin wil ik op uw vragen antwoorden. Het geven van militaire opleidingen aan minderjarigen in het Belgisch leger, lijkt me problematisch. Ik zou het liever anders zien. Evenwel denk ik niet dat op dit vlak de federale overheid ingaat tegen het aanvullend protocol, noch tegen het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Die stellen immers dat niet onder de 15 jaar mag worden gerecruteerd. Voor 15- tot 18-jarigen kan dat onder bepaalde voorwaarden wel. De vrijwilligheid van de rekrutering en het niet-inzetten van deze jongeren in gewapende conflicten, spelen hierin een rol. Bovendien voorziet het aanvullend protocol in een uitzondering voor zogenaamde militaire scholen. Ook het VN-comité voor de rechten van het kind in Genève formuleerde hierover nog geen bedenkingen. Het VN-comité feliciteerde wel al de federale overheid omdat ze het aanvullend protocol ratificeerde. Het aanvullend protocol schrijft natuurlijk alleen maar een minimumstandaard voor. België zou bijvoorbeeld kun-

Van Grembergen

nen opteren om jongeren voor hun militaire opleiding pas te rekruteren vanaf 18 jaar. Een parlementair initiatief op federaal niveau zou hieraan kunnen verhelpen.

Tijdens de speciale zitting van de Verenigde Naties van 8 tot 10 mei 2002 in New York, werd onder de titel 'een wereld geschikt voor kinderen' een internationaal actieplan overeengekomen. Hierin werd een hoofdstuk 'bescherming tegen mishandeling, uitbuiting en geweld' goedgekeurd, met daarin een veertiental engagementen omtrent bescherming tegen gewapende conflicten. Voor de implementatie van dit actieplan moet ook de federale staat België samen met de deelstaten een actieplan opmaken.

Ik kan u zeggen dat de Vlaamse regering jaarlijks een schriftelijk verslag neerlegt betreffende de eerbiediging van de kinderrechten in die landen waarmee de Vlaamse Gemeenschap een samenwerkingsverband heeft gesloten. Dit jaar was dat Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slovenië en Zuid-Afrika. Tot op heden werd in deze verslagen nog geen melding gemaakt van de inzet of rekrutering van kindsoldaten. In de praktijk wordt de klemtoon gelegd op die landen waarvan een VN-landenrapport is verschenen.

Wanneer we ooit wel met zo'n geval zouden worden geconfronteerd, lijkt het me logisch dat ik bij de bevoegde minister aandrang op verder onderzoek zodat eventueel kan worden overgegaan tot opschorting van het samenwerkingsverband. Ik veronderstel dat ook de coördinerende minister een gelijkaardige houding zou aannemen.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het wetenschappelijk onderzoek in de culturele sector en het verderzetten van de publicatiereeks Cultuurstudies

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het wetenschappelijk onderzoek in de culturele sector en het verderzetten van de publicatiereeks Cultuurstudies.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze vraag volgt op een vraag om uitleg die ik begin 2001 aan de vorige minister van Cultuur heb gesteld. Ik heb toen gezegd dat er tijdens de vorige legislaturen een goede traditie bestond om resultaten van onderzoeksopdrachten die de Vlaamse minister van Cultuur uitbesteedde, te publiceren in de reeks Cultuurstudies. Op die manier werden de bevindingen en de aanbevelingen in het door de overheid betaald wetenschappelijk onderzoek voor een ruim publiek van geïnteresseerden toegankelijk. Bijvoorbeeld bij de bespreking van de problematiek van de invoering van de Vlaamse museumkaart hanteerden alle leden van deze commissie deze interessante studies.

Begin 2001 heb ik aan voormalig minister Anciaux gevraagd welke onderzoeksopdrachten er al werden gegeven. Ik vroeg hem ook of hij van plan was de resultaten van dergelijke onderzoeksopdrachten, voor zover ze relevant zijn, op te nemen in de reeks Cultuurstudies. Mijnheer de minister, uw voorganger vond het zinvol de reeks voort te zetten. Hij zou ook onderzoeken of de lopende studies konden worden opgenomen in die reeks. Tot op vandaag hebben we evenwel geen bijkomende publicatie ontvangen.

Mijnheer de minister, welke onderzoeksopdrachten werden aan u overgemaakt en welke nieuwe

Van Hecke

opdrachten werden gegeven? Welke onderzoeksopdrachten zullen worden gepubliceerd in de – heel boeiende – reeks Cultuurstudies?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, er worden heel wat onderzoeken met een kleinschalig karakter verricht. De resultaten daarvan zijn niet geschikt voor publicatie in boekvorm. Ze gaan soms in op weliswaar belangrijke, maar kleine aspecten met af en toe een sterk ad-hockarakter.

Naast de onderzoeken met een beperkte scope en een veelal beperkte tijdsduur, werden een aantal belangrijke onderzoeksprojecten over de sector cultuur uitbesteed, niet enkel in opdracht van de minister van Cultuur, maar ook in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap. Ik wil het in mijn antwoord vooral hebben over deze grote onderzoeklijnen die over het algemeen een – maatschappelijk en beleidsmatig – belangrijke output moeten genereren.

Mevrouw Van Hecke, het concept van de reeks Cultuurstudies werd niet in aanmerking genomen. In samenspraak met mijn administratie werd een meervoudige publicatiestrategie ontwikkeld. Het is de bedoeling om het wetenschappelijk onderzoek zoveel mogelijk te valoriseren in een brede waaier van publicatiemogelijkheden. Daarbij richten we ons op beleidsmedewerkers, het academische onderzoek, de sector en het brede publiek.

Belangwekkende onderzoeksrapporten worden, na validatie van de resultaten, op internet ter beschikking gesteld via de website van de administratie Cultuur of van een steunpunt. Door het soms zeer technische karakter van dergelijke studies, lijkt deze vorm van publiceren aangewezen. Het uitgeven in boekvorm is zeer duur, duurt relatief lang terwijl het bereik van technische studies zeer beperkt is. Daarnaast wordt in een aantal gevallen nagegaan hoe de soms technische resultaten in een meer beleidsmatige vertaling aan een breder publiek kunnen worden aangeboden. We willen hiermee het maatschappelijke debat over beleidsaspecten stimuleren. Kwantitatieve onderzoeksresultaten, ten slotte, worden steeds meer ontsloten in de vorm van een cd-rom, die veelal geschikter is dan een publicatie in boekvorm.

Ik zal over de bovenvermelde categorieën telkens een paar voorbeelden geven. Het technische onderzoeksrapport ‘Het Vlaams Cultureel Regiem’ en het eindverslag van de studie over de beheersovereenkomsten in de sector Cultuur werden op de website van de administratie Cultuur geplaatst. Op basis van het hierboven vermelde onderzoeksrapport werd een essay gepubliceerd met de beleidsmatige vertaling van een aantal belangrijke aspecten, en dit voor een breder publiek. Dit essay heeft zijn maatschappelijke rol ten volle gespeeld, bijvoorbeeld in het cultuurdebat dat in de zomer en het najaar van 2002 in de pers werd gevoerd, en ter voorbereiding van de Staten-Generaal van de Cultuur van 5 oktober 2002.

Eerder verscheen reeds het essay ‘Esthetica voor beslissers’ van de heer Gielen dat niet zozeer het resultaat was van een onderzoeksproject, maar meer van een denkgroep over het cultuurbeleid. In de toekomst plannen wij gelijkaardige, breed toegankelijke publicaties in de sector van het cultureel erfgoed, het sportbeleid, eventueel over het tijdsbeleid als resultaat van het PBO-onderzoek over de tijdsbesteding van de Vlaming, dat werd toegewezen aan de TOR-groep van de VUB. PBO staat voor Programma Beleidsgericht Onderzoek en TOR voor ‘tempus omnia revelat’ of ‘de tijd onthult alles’.

Het PBO-onderzoek over de tijdsbesteding van de Vlaming kende een eerste groot publiek moment op 22 januari 2002, met de studiedag ‘Tijd op de agenda’. Deze studiedag kan worden beschouwd als het eindpunt van de eerste fase van dit onderzoek. Bij deze gelegenheid verscheen een cd-rom met een groot aantal tabellen en technische papers, samen met een begeleidend boekje. De TOR-groep werkt eveneens aan een wetenschappelijk boek met de belangrijkste interpretatieve resultaten van het onderzoek tot dusver. Ten slotte wordt gedacht aan een essay voor het brede publiek, zoals hierboven vermeld.

De cel Sport van de administratie Cultuur plant nog in 2002 de publicatie van een cd-rom met gegevens over sportparticipatie. Dit materiaal kan vervolgens door alle belanghebbenden worden gebruikt voor het maken van analyses.

Naast de hierboven vermelde publicaties, is er nog een belangrijk nieuw initiatief. Het universitaire steunpunt Re-Creatief Vlaanderen start met een eigen reeks, waarin de resultaten van het onderzoek worden gebundeld. Een eerste publicatie wordt verwacht in februari 2003. In dit eerste jaarboek zal tevens een cd-rom worden aangeboden

Van Grembergen

met de cultuuratlas voor Vlaanderen, het resultaat van een PBO-onderzoek 'Een sociologische analyse van het cultuuraanbod en cultuurgebruik in Vlaanderen'. In deze reeks zal ook een handboek betreffende publieksonderzoek worden uitgegeven. Binnenkort starten hierover de onderhandelingen met een uitgever.

Ten slotte wil ik nog ingaan op 2 aspecten die een belangrijke meerwaarde zijn voor de door de Vlaamse Gemeenschap uitbestede onderzoeken. Vrijwel alle onderzoeksactiviteiten gaan gepaard met studiedagen, al dan niet met een voorafgaandelijke persconferentie. Ik denk hierbij aan de studiedag 'Tijd op de agenda', de studiedag 'Sociaal-culturele methodiek', de studievoormiddag over de beheersovereenkomsten, de studiedag over de cultuuratlas van Vlaanderen, de Staten-Generaal voor de Cultuur, een reflectiedag over het cultureel erfgoed en de eerste studiedag van Re-Creatief Vlaanderen. Belangrijk is dat deze studiedagen geen zuiver academisch karakter hebben, wel integendeel. Ze worden georganiseerd voor de sectoren en het beleid, zodat het onderzoek maximaal kan worden gevaloriseerd. Ten tweede wordt een actief communicatief beleid gevoerd ten aanzien van de pers. De beste voorbeelden hiervan zijn de reeks over de tijdsordering in Vlaanderen die van 17 tot 23 augustus verscheen in de krant De Standaard.

Sinds enkele jaren heeft de publicatie en valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek in de culturele sector een gunstige evolutie gekend. Er werd rekening gehouden met de nieuwe technische mogelijkheden en de publicatie van de maatschappelijk belangrijke essays. Ten slotte werden de belangrijkste onderzoeksrapporten ter beschikking gesteld van de sector, het beleid en het geïnteresseerde publiek.

Het andere deel van uw vraag heeft betrekking op de nieuwe onderzoeksopdrachten en de onderzoeksrapporten die werden of nog zullen worden neergelegd. Ik heb een overzicht van de belangrijkste onderzoeken. Ik zal u dit via het secretariaat laten overmaken.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. U mag me niet kwalijk nemen dat ik de beslissing om het concept op te heffen, betreur. Ik waardeer dat onder-

zoeksopdrachten en de resultaten ervan niet verloren gaan, zoals in het verleden vaak gebeurde, maar dat de geschikte kanalen worden gezocht om ze vast te leggen en toegankelijk te maken voor geïnteresseerden.

Ik betreur dat het concept wordt losgelaten omdat het een erkenning en herkenning met zich meebracht. Voor de onderzoekers betekende het een erkenning van hun kwaliteit om in die reeks gepubliceerd te worden. Het was daarenboven een herkenning voor de buitenwereld omdat de reeks zichtbaar maakte welke onderzoeksopdrachten gelieerd waren aan de Vlaamse bevoegdheid Cultuur en ze de gelegenheid gaf aan buitenstaanders om kennis te nemen van onderzoeksopdrachten die buiten hun eigen gezichtsveld lagen.

De manier waarop u vandaag voor die publicatie zorgt, brengt een bekendmakingsprobleem met zich mee dat in het andere systeem niet bestond. Het richt zich meer tot diegenen die betrokken zijn bij de desbetreffende materie, terwijl de algemene serie mensen liet kennis maken met werk dat werd gepresteerd buiten het eigen gezichtsveld. De erkenning en herkenning voor onderzoekers die een opdracht tot een goed einde hebben gebracht – en men moet kwalitatieve normen stellen – is groter in de voortzetting van het bestaande concept dan in de nieuwe kanalen. Ik waardeer dat die opdrachten en de resultaten ervan niet verloren gaan. Ik denk dat het behoud van het concept zou vermijden dat er zaken worden onderzocht waarvan nadien blijkt dat ze nog niet zo lang tevoren al onderzocht waren.

Ik dank u voor uw eerlijk antwoord en hoop dat het nieuwe kanaal aan dezelfde verwachtingen zal voldoen als die aan de reeks Cultuurstudies waren verbonden.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul van Grembergen : Ik begrijp zeer goed de elementen van erkenning, appreciatie en zichtbaar maken van gevoerd onderzoek, en ik onderschat ze niet. De beslissing is echter genomen, maar beslissingen zijn nooit definitief. Wie dat beweert, is dwaas. Ik wil uw opmerkingen overwegen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dank u wel.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het subsidiereglement voor culturele manifestaties

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over het subsidiereglement voor culturele manifestaties.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil het hebben over 'het boek'. Dat is u als lokaal mandataris zeker bekend. Het is de lijst van kunstenaars en gezelschappen waar een lokaal bestuur dat minder vertrouwd was met het culturele aanbod, in kon grasduinen om met steun van de Vlaamse overheid deze kunstenaars onder de kerktoren life te laten optreden.

Ik heb in de schriftelijke neerslag van mijn vraag een overzicht gegeven over wat met dit boek is gebeurd. De leden van deze commissie weten dit zeer goed en u ondertussen ook. Het is namelijk een slechte gewoonte van cultuurbeleidsmensen om beslissingen te nemen en achteraf van de reactie te schrikken. Het gaat over de beslissing van november 2001 dat met ingang van 1 januari 2002, twee maanden later om precies te zijn, 'het boek' niet meer zou mogen worden gehanteerd en de subsidies niet meer zouden bestaan. Het hele verenigingsleven en de kunstenaars gingen vervolgens op hun achterste poten staan omdat al talloze engagements waren aangegaan. De vroegere regeling werd dus even verlengd in afwachting van een nieuwe. Ik waardeer dat op onze argumentatie werd ingegaan om die beslissing wat uit te stellen.

We hebben een poging ondernomen om de waarde van dat instrumentarium aan te geven vanuit twee invalshoeken. Enerzijds was er het life onder de kerktoren kunnen brengen van een act, niet onbelangrijk, ondanks de grote invloed van media als de televisie. Anderzijds werden mogelijkheden gecreëerd voor jonge kunstenaars om een podium te krijgen. Heel wat Vlaamse kunstenaars zijn groot geworden omdat ze bij de goedkope groep zaten in 'het boek' en daardoor de gelegenheid kregen hun kunnen te tonen. Voor oudere kunstenaars kwam hun vermelding in 'het boek' neer op een gegarandeerd jaarlijks inkomen.

Er werd opdracht gegeven om binnen de sector na te denken over een alternatief. Op een bepaald moment werd door uw voorganger, nadat de regeling nog maar eens was verlengd bij gebrek aan een alternatief, een reglement opgesteld over de zogenaamde cultuurspreidende initiatieven. Dat werd voor advies overgemaakt aan de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding. Daar werd het afgestraft met een vrij negatief advies. Daarna werd beslist de oude regeling in een afgeslankte vorm te behouden tot juni 2003. Er is dus opnieuw wat ademruimte. Sindsdien heb ik er niets meer over gehoord.

Hoe ver staat het met de voorbereiding van een nieuw reglement, als er al een nieuw moet komen ? Indien dit er komt, zal het dan voor advies worden voorgelegd aan de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding ? Wordt het huidige reglement verlengd tot het nieuwe in werking treedt ? Er ontstaat een probleem omdat jonge kunstenaars die nog moeilijk toegang krijgen tot dat oud reglement blijven rondwalen in onzekerheid. Dit brengt misschien mee dat de subsidies niet worden aangevraagd, maar dit kan volgens mij niet de bedoeling zijn.

Ik heb sympathie voor de doelstellingen van het vorige reglement, maar ik ben niet te fier om open te staan voor alternatieven die ook voldoening schenken.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mijnheer de voorzitter, het is al de tweede keer dat ik me in dit verband bij een vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke aansluit. Ik herinner me dat het antwoord van de toenmalige minister me de vorige keer heeft ontgoocheld.

Minister Anciaux heeft indertijd verklaard dat hij een nieuw reglement in het leven wilde roepen. Ondertussen hebben we hier niets meer over gehoord. Ik ben er evenwel van overtuigd dat deze culturele manifestaties een andere vorm van cultuurparticipatie betekenen. De mensen hoeven niet steeds de cultuur op te zoeken. In deze gevallen komt de cultuur de mensen opzoeken. Dit maakt het voor de meeste mensen een stuk makkelijker en toegankelijker.

Tijdens de vorige discussie over dit onderwerp is tevens naar de oudere betrokkenen verwezen. Voor velen onder hen betekenen deze manifestaties een vorm van pensioen. Het klopt dat de

Hermans

Vlaamse overheid hier niet voor hoeft te zorgen. Ik hoop dan ook dat het nieuwe kunstenaarsdecreet op dit vlak duidelijkheid zal creëren. Ik weet dat er in de culturele sector heel wat ongerustheid leeft. Heel wat mensen vragen zich af wat de minister met de culturele manifestaties wil aanvangen. Zullen de culturele manifestaties worden begraven? Zullen ze onder een andere vorm weer het licht zien? Ik ben voor het behoud van het reglement voor de culturele manifestaties. Ik zou graag ook eens de mening van de minister horen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, in het voorjaar van 2002 heeft mijn voorganger beslist om het reglement voor de culturele manifestaties tot juni 2003 te verlengen. Op 27 februari 2002 heeft het eerste voorstel van reglement voor de cultuurspreidende initiatieven een negatief advies van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding gekregen. De raad was toen van mening dat het blijven hanteren van de huidige criteria de spreidingsdoelstellingen het best zou realiseren en dat het brede debat over de cultuurspreiding in nauwe samenhang met de andere reglementen in de culturele sector moest worden bekeken.

Op basis van dit advies is de steunpunten gevraagd om, rekening houdend met de brede context, een nieuw voorstel uit te werken. Op basis van de voorstellen van de verschillende steunpunten heb ik een nieuw reglement uitgewerkt. Voor het einde van deze week zal ik dit voorstel voor advies aan de Raad voor Cultuurspreiding en Volksontwikkeling voorleggen. Het nieuwe reglement wil vooral een fijner evenwicht tussen de twee doelstellingen nastreven. Deze doelstellingen zijn het mogelijk maken van laagdrempelige cultuurspreiding en het geven van kwaliteitsstimuli. In verband met dit laatste punt denk ik in eerste instantie aan de gemeentelijke culturele raden. De huidige criteria bieden deze organen een handig instrument om keuzes te maken. Het nieuwe reglement kan als een viertrapsraket worden omschreven. De eerste twee trappen bieden de lokale organisatoren de kans om cultuur naar de verste uithoeken van Vlaanderen te brengen. De laatste twee trappen beogen eerder het stimuleren van de kwaliteit.

Iedereen is het erover eens dat een databank van de zogenaamde 'spreidbare artiesten en gezelschappen' in het kader van het cultuurbeleid een

belangrijke meerwaarde biedt. Om die reden wil ik het boek en de website in eerste instantie handhaven. In deze publicaties vinden organisatoren de gegevens van ruim 700 artiesten en gezelschappen. Deze databank moet op basis van andere bestaande databanken verder worden ontwikkeld. Ik veronderstel dat Cultuurnet Vlaanderen op dit vlak een belangrijke rol zal vervullen.

Een tweede trap in het reglement voegt aanbod en vraag samen. Artiesten en gezelschappen kunnen hun aanbod, indien het aan bepaalde criteria voldoet, in het bestand laten opnemen. De lokale organisatoren kunnen uit dit aanbod plukken en kunnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om een financiële tussenkomst vragen. Deze betoelaging bedraagt maximaal een derde van de uitkoopsom en maximaal 600 euro. In feite wijkt deze werkwijze niet fundamenteel af van de bepalingen van het huidige reglement.

Een derde trap in het reglement voorziet in de speciale vermelding in het boek van artiesten of van gezelschappen die recent een wedstrijd van minimaal provinciaal belang hebben gewonnen. Op die manier proberen we de kwaliteit van de culturele manifestaties te stimuleren. Bovendien blijft de appreciatie in dit geval bij de personen of organisaties die de uiteindelijke keuze moeten maken.

Een vierde trap van het reglement wil nieuw talent promoten. Het betreft hier artiesten en gezelschappen die weinig podiumervaring hebben of die een heel nieuwe koers inslaan. Dit heeft met andere woorden niets met de leeftijd der betrokkenen te maken.

De kwaliteit van het aanbod wordt door een adviescommissie onderzocht. Aan deze manifestaties is tevens een financiële stimulans van maximaal 50 percent van de uitkoopsom en maximaal 750 euro verbonden.

Het nieuwe reglement wil, vertrekkend vanuit het bestaande kader, enkele stappen vooruit zetten. Net als met het huidige reglement het geval was, zal dit nieuwe reglement voor onbepaalde tijd gelden. Dit betekent evenwel niet dat ik het fundamenteel debat over de cultuurspreiding voor onbepaalde tijd voor me uit wil schuiven. Het systeem van de culturele manifestaties is in Vlaanderen immers zeer ingeburgerd geraakt. Er zijn jaarlijks ongeveer 2000 aanvragen. De manifestaties lokken jaarlijks gemiddeld 350.000 toeschouwers.

Dit nieuwe reglement staat niet op zichzelf. Het is verbonden met andere initiatieven in dit verband,

Van Grembergen

zoals de cultuurparticipatie-initiatieven, het circusbeleid en het specifieke cultuurspreidingscircuit dat via VZW Cubido extra kansen wil bieden aan de specifieke doelgroepen die in bejaardentehuizen, in asielcentra en in penitentiaire en psychiatrische instellingen verblijven.

We mogen in dit verband uiteraard het decreet op het lokaal cultuurbeleid niet uit het oog verliezen. Het stimuleren van lokale verenigingen en instellingen om de cultuur bij de burger te brengen, is immers vooral een zaak van de gemeentebesturen. De Vlaamse Gemeenschap moet zich in dit verband niet als een coach, maar als een vriendschappelijke begeleider opstellen. De Vlaamse Gemeenschap moet steunen waar ze kan. Ze moet de beslissingen op gemeentelijk niveau niet zelf trachten te nemen.

Indien de Raad voor Cultuurspreiding en Volksontwikkeling een positief advies geeft, zal het nieuwe reglement op 1 juli 2003 in werking treden. Op die manier zal er geen vacuüm ontstaan. Ik heb echter geen redenen om aan te nemen dat het advies negatief zou zijn.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : In tegenstelling tot het antwoord op mijn eerste vraag om uitleg vind ik het vooruitzicht van een nieuw reglement zeer aantrekkelijk. Op deze manier zouden we inderdaad de eventueel zwakke punten in het huidige reglement kunnen bijsturen zonder de sterke punten kwijt te spelen. Ik ben zeer nieuwsgierig naar het voorstel van de minister.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Ik zou de minister nog even willen bedanken voor zijn antwoord. Net als mevrouw Van Hecke, ben ik zeer blij dat deze problematiek niet wordt vergeten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de toekenning van topsportsubsidies

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sauwens tot de heer Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de toekenning van topsportsubsidies.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, enkele dagen geleden hebt u in deze commissie een uitvoerige uiteenzetting gegeven over topsportbeleid naar aanleiding van een vraag van de heer Van Nieuwkerke. U hebt toen gezegd dat u daar veel aandacht aan wilt besteden. Topsport vraagt een degelijke omkadering op alle domeinen : sporttechnisch, medisch, paramedisch, sociaal, juridisch en logistiek.

De Vlaamse Gemeenschap heeft ervoor gekozen om de federaties te responsabiliseren. Het decreet van 13 juli 2001 regelt de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties. Een belangrijk hoofdstuk handelt over de unisportfederaties. Die hebben de mogelijkheid om topsportsubsidies binnen te halen. In het besluit van de Vlaamse regering van 31 mei 2002 worden de voorwaarden om topsportsubsidies te verkrijgen vastgelegd. Op basis van dit besluit worden sporttakken die in aanmerking komen voor topsport, ingedeeld in 4 categorieën en dit op basis van 4 criteria : de geleverde sportprestaties op internationaal niveau, de binnenlandse uitstraling van de sporttak, de buitenlandse uitstraling ervan en de structurele uitbouw. Er is hierin een rol weggelegd voor het Bloso en het Vlaams Overlegplatform Topsport. Naargelang de categorie waarin een sporttak wordt ingedeeld varieert het subsidiebedrag tussen de 175.000 en 18.600 euro. Het is met andere woorden voor een unisportfederatie erg belangrijk in welke categorie de sporttak wordt ondergebracht.

Ik wil vandaag iets meer inzicht krijgen in de procedure die geleid heeft tot de besluitvorming van de Vlaamse regering. U hebt dit dossier natuurlijk geërfd, maar het kan toch geen probleem zijn een antwoord te formuleren. Welk decreet of besluit regelt de samenstelling van het Vlaams Overlegplat-

Sauwens

form Topsport ? Wat is de samenstelling ervan ? In welke mate zijn de adviezen van dit platform openbaar ? Aan wie brengt het platform advies uit ?

Niettegenstaande de criteria in het besluit zijn vastgelegd, is het helemaal niet duidelijk waarom bepaalde sporttakken wel en andere niet in een bepaalde categorie worden ingedeeld. Ik wil even dieper ingaan op basketbal. Basketbal is enerzijds wel een sportwerkstellingsproject van de Vlaamse regering, maar valt anderzijds slechts onder categorie twee. Basket is een belangrijke populaire sport die volop in uitbouw is. Er zijn 45.000 leden. Er wordt een bepaald niveau gehaald. De Vlaamse Basketballiga is pas opgericht en rekende op meer dan een indeling onder categorie 2.

In het besluit wordt melding gemaakt van kosten die in aanmerking komen voor subsidiëring. Het gaat om verplaatsingskosten van topsporters en hun begeleiders, de verblijfskosten van de sporters en begeleiders, verzekeringskosten, kosten voor het vervoer van persoonlijk materiaal, enzovoort. In sommige sporten kunnen die laatste hoog oplopen. Basket-, volley- en handbal zijn opgenomen in categorie 2. Geen enkele teamsport is trouwens opgenomen in de eerste categorie. Waarom is dat zo ?

Ik weet dat de meeste medailles worden gehaald in individuele sporten, maar ook daarvan vallen een aantal sporten buiten categorie 1. Ik denk onder meer aan de paardensport. Die sport brengt nochtans veel kosten met zich mee en heeft grote medaillekansen omwille van het enorm potentieel dat aanwezig is. Ook triatlon en duatlon worden ingedeeld onder categorie twee. Op basis van welke objectieve criteria is dat allemaal gebeurd ?

De voorzitter : Ik wil er nog even aan toevoegen dat het vrouwenbasketbalteam zich aan het opwerken is tot hopelijk een deelname aan de Olympische Spelen. De vraag is zeker gerechtvaardigd.

Minister Vanhengel heeft het woord.

Minister Guy Vanhengel : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het Vlaams topsportbeleid ontwikkelde zich de laatste jaren op verschillende fronten en werd door verschillende actoren behartigd. Zo zijn het Bloso, de cel Sport van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité, diverse sportfederaties, het instituut Topsport Vlaanderen en

verschillende privé-initiatieven actief in de topsport.

Begin 2002 werd een eerste stap gezet om de coördinatie en communicatie in het topsportbeleid te verbeteren. Het Vlaams Overlegplatform voor Topsport werd in het leven geroepen met het oog op het formuleren van adviezen in verband met het topsportbeleid en het uitwerken van een toekomstig geïntegreerd Vlaams topsportbeleid. In het besluit van 31 mei 2002 van de Vlaamse regering tot vaststelling van de voorwaarden tot het verkrijgen van de subsidies inzake topsport wordt in artikel 1 het Vlaams Overlegplatform voor de Topsport formeel ingeschreven en omschreven als 'de adviescommissie die de minister adviseert inzake topsportaanlegingen'. In het platform zijn alle topsportactoren vertegenwoordigd. Het gaat met name om het Bloso, de cel Sport van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het Instituut Topsport Vlaanderen, de VSF en het BOIC. Het voorzitterschap van het overlegplatform wordt waargenomen door professor De Knop.

In het overgangsjaar 2002 hebben de werkzaamheden van het platform zich geconcentreerd op het uitbrengen van adviezen over concrete subsidiedossiers voor topsportevenementen, het uitwerken van criteria voor het verkrijgen van een tewerkstellingsstatuut door Vlaamse topsporters en subsidiëringcriteria voor topsportevenementen in Vlaanderen. Adviezen hieromtrent werden bij mijn kabinet ingediend.

In het uitvoeringsbesluit Topsport wordt in artikel 2 en 3 tevens bepaald dat de sporttakken die zijn opgenomen in het topsportbeleid, per Olympiade, op voorstel van Bloso en na advies van het Vlaams Overlegplatform voor de Topsport door de Vlaamse regering worden vastgelegd en ingedeeld in 4 categorieën. Vermits het Vlaams Overlegplatform Topsport voor het eerst werd ingeschreven in het uitvoeringsbesluit Topsport van 31 mei 2002 en tezelfdertijd door de Vlaamse regering de lijst werd vastgelegd met sporttakken die in aanmerking komen voor subsidies voor topsport, heeft het Vlaamse Overlegplatform voor de Topsport hierover geen advies kunnen uitbrengen

Of sporttakken in het Vlaamse topsportbeleid worden opgenomen en in welke categorie zij worden ingedeeld, is afhankelijk van een objectief afwegen van de scores per sporttak in de 4 criteria zoals bepaald in het desbetreffende uitvoeringsbesluit. Het gaat hierbij om 'de geleverde sportprestaties op internationaal niveau, de binnenlandse uitstraling van de sporttak, de buitenlandse uitstraling van de

Vanhengel

sporttak en de structurele uitbouw van de sporttak'. De sporttakken en de indeling in de 4 categorieën worden vastgelegd door de Vlaamse regering, op voorstel van het Bloso en na advies van het Vlaams Overlegplatform Topsport. De lijst werd vastgelegd tot en met 2004 bij beslissing van de Vlaamse regering van 31 mei 2002.

Mijnheer Sauwens, u vraagt me of de objectieve criteria wel worden toegepast. Op dit ogenblik wordt basketbal in het topsportbeleid opgenomen in categorie 2 omdat deze sport bij de evaluatie van de 4 criteria het best vergelijkbaar is met volleybal en handbal. Deze sporttakken behalen in het beoordelingscriterium 'prestaties' een te lage score voor categorie 1. Paardrijden werd ingedeeld in categorie 2 na een grondige evaluatie van de 4 criteria. De uitbouw van de Vlaamse topsportstructuur is, zoals voor basketbal, nog in een opstartfase. Begin dit jaar werden door de Vlaamse Liga Paardensport nog vraagtekens geplaatst bij het functioneren van de militaryploeg inzake teamwerking. In de discipline dressuur konden geen prestaties worden voorgelegd. Bij de indeling op 31 mei 2002 wist men uiteraard nog niet dat in september dit jaar op de Hippische Wereldspelen in Spanje het jumpingteam – evenwel zonder Ludo Philippaerts – een bronzen medaille zou behalen.

Zonder afbreuk te willen doen aan de prachtprestaties van Luc Van Lierde een aantal jaren geleden, zijn het de schitterende resultaten van Kathleen Smet in de triatlon en Benny Vansteelant in de duatlon die de plaats in categorie 2 hebben verdiend. Bovendien zijn de topsportsubsidies voor triatlon/duatlon in 5 jaar meer dan vervijfvoudigd. De sport was in 1998 ingedeeld in categorie 4 en kreeg 18.600 euro subsidie. Vanaf 2001 behoort ze tot categorie 2 en bedraagt de toelage 100.000 euro.

Zeilen is opgenomen in categorie 2. Het olympisch zilver van Sebastien Godefroid in 1996 werd in Sydney 2000 niet herhaald. Nochtans waren de prestaties in dat jaar cruciaal voor de indeling in categorieën voor het topsportbeleid 2001-2004. Een eventuele stijging naar categorie 1 zal afhangen van de zeilprestaties in de volgende jaren.

Bij gymnastiek moet rekening worden gehouden met het aantal olympische – artistieke gymnastiek heren/dames, ritmische gymnastiek, trampoline – en niet-olympische disciplines – acrogym, tumbling, dubbele trampoline. België behaalde de voorbije jaren in deze laatste disciplines telkens podium-

plaatsen op het EK, het WK en de Wereldspelen. Om die reden is gymnastiek vanaf 2001 gestegen van categorie 2 naar categorie 1.

De huidige indeling in categorieën ligt vast tot en met 2004. Op dat moment zal de topsportwerking van de betrokken sportfederaties en de geleverde sportprestaties op basis van de 4 beoordelingscriteria geëvalueerd worden en zal eventueel een nieuwe indeling worden vastgelegd. De Bloso-administratie is erin geslaagd sinds 1993 een nieuw en objectief topsportbeleid te voeren en dit in bilateraal overleg met de betrokken sportfederaties.

Mijnheer Sauwens, er worden niet onaanzienlijke maar al bij al toch nog vrij bescheiden toelagen gegeven aan unisportfederaties, waarbij rekening wordt gehouden met de prestaties van de betreffende federaties. Naast de financiële stimulans die is opgenomen in het decreet om de topsport op een voldoende hoog niveau te brengen is het vorm geven aan het door u geïnitieerde beleid nog belangrijker. Uw inspanningen terzake worden door de betrokkenen enorm gewaardeerd. Er wordt wel gevraagd de zaak te coördineren om de slagkracht te verhogen. Naast de specifieke problematiek van de subsidiëring van de unisportfederaties, via het decreet en het besluit, zal de grootste uitdaging voor ons erin bestaan om, onder meer in het vooruitzicht van de Olympische Spelen in 2004 in Athene, te komen tot een Vlaamse topsportstructuur die ons moet toelaten een topsportteam te maken over alle disciplines heen. Hierbij moeten we een pak middelen kunnen verzamelen die ons moeten toelaten niet zozeer de federaties te helpen, want dat doen we via het decreet, maar individuele sporters en dit in het vooruitzicht van prestaties die ze kunnen leveren op Europese of wereldkampioenschappen of op de Olympische Spelen. Zo kunnen we hen bijstaan om de best mogelijke sporttechnische, paramedische, juridische en logistieke ondersteuning te geven zodat ze in een absoluut comfortabele situatie verkeren en de best mogelijke prestaties neerzetten. We zullen ons vooral concentreren op de mankracht die we de komende maanden zullen inzetten. Dat deel van het topsportbeleid zal nog doeltreffender zijn dan het meer aanmoedigende deel dat in het decreet zit vevat, namelijk de subsidiëring per categorie van de unisportfederaties.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, in het bestek van deze vraag om uitleg kunnen we niet de hele discussie voeren. Ik sluit me in grote lijnen aan bij wat u twee weken geleden in deze

Sauwens

commissie hebt gezegd over het topsportbeleid. Ik blijf wel op mijn honger zitten wat mijn concrete vragen aangaat, die u niet hebt beantwoord.

Het Vlaams Overlegplatform voor de Topsport is een decreetale opdracht. Wie heeft dit samengesteld, de regering of de vorige minister? Hoe ziet de samenstelling eruit? Kunnen we verslagen inzien? Het lijkt me logisch dat die openbaar zijn.

Minister Guy Vanhengel : Bij de samenstelling van de categorieën heeft men onder meer rekening gehouden met het aantal elitesporters en beloftevolle jongeren in elk van de sporttakken.

De heer Johan Sauwens : Mijn vraag is wie er in het Vlaams Overlegplatform voor de Topsport zit dat de regering adviseert?

Minister Guy Vanhengel : Dat heb ik u gezegd.

De heer Johan Sauwens : Wie heeft de beslissing over de samenstelling genomen, de regering of de minister?

Minister Guy Vanhengel : De samenstelling van het platform is gemaakt door mijn voorganger en uw opvolger.

De heer Johan Sauwens : Kunnen we de samenstelling en de verslagen van de betreffende vergadering waarop de samenstelling is bepaald nalezen?

Minister Guy Vanhengel : Hoe mijn voorganger zijn gedachten heeft geformaliseerd, zou u aan hemzelf moeten vragen. Hij heeft mij geen stukken nagelaten. Ik heb van hem geen briefwisseling gekregen. U weet hoe dat gaat wanneer kabinetten elkaar opvolgen. Men geeft zelden heel de administratie van het kabinet aan de opvolger.

De voorzitter : Kunt u de namen van de leden geven en de adviezen die zijn geformaliseerd?

Minister Guy Vanhengel : Ik kan u ze uit het hoofd geven. Voor het Bloso zijn dat Carla Galle en Albert Gryseels?, twee ambtenaren-generaal, Paul De Knop is de voorzitter van het topsportplatform en professor aan de VUB, voor de administratie is dat de heer Freddy Misotten, directeur van het ministerie, voor het VTV is dat Ivo van Aken en Christophe Delecluse, voor de Vlaamse sportfederaties zijn dat Dirk Van Esser en Fernand Van Huyneghem, voor het BOIC zetelen Eddy De Smet en Renno Roeland.

De heer Johan Sauwens : Ik vroeg me ook af op basis waarvan werd geoordeeld om de ploegsporten niet in categorie 1 op te nemen. Er wordt gewoon gezegd dat de nieuwe ploegsport basket in dezelfde categorie komt als volleybal en handbal. Volleybal is een erg populaire sport in Vlaanderen, met topsportprestaties bij Roeselare en Maaseik. Ik heb toch het gevoel dat dit opnieuw moet worden bekeken.

Minister Guy Vanhengel : Hier speelt de afweging van de prestaties op Europees niveau. We moeten eerlijk toegeven dat onze ploegsporten hier minder hoog scoren dan individuele sporten.

De heer Johan Sauwens : Ik zou graag weten hoe dit wordt gekwantificeerd.

De voorzitter : Ik begrijp dat de minister geen informatie heeft over hoe men is gekomen tot het advies en daarna tot de beslissing van de categorisering.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, ik wil vragen om in het kader van het topsportbeleid de indeling in categorieën opnieuw te bekijken en een grondig advies te vragen. Het is al een vooruitgang dat enkele mensen samen advies geven. Ik heb vroeger ooit aan een leidend ambtenaar gevraagd wie de tewerkstellingsprojecten adviseerde. Hij antwoordde dat hij dat zelf deed, want dat hij zelf topsporter was geweest. Dat was het enige geldende en allesbepalende criterium.

Ik heb toch het gevoel dat het verlenen van een advies niet objectief genoeg gebeurt, wetende dat dit voor een periode van vier jaar gebeurt.

Minister Guy Vanhengel : Ik deel uw gevoel niet. Ik heb integendeel het gevoel dat men effectief probeert om criteria te bepalen en die daarna invult. We kunnen ons afvragen of men niet subjectief wordt als men op basis van gevoelens gaat adviseren.

De heer Johan Sauwens : Objectief stellen we vast dat in de zo populaire Vlaamse ploegsporten – en dat zijn ze allemaal – de top bevolkt wordt door buitenlanders die hier in de eerste afdelingen het mooie weer maken. We moeten ten aanzien van de topsport in de populaire Vlaamse ploegsporten de federaties in de mogelijkheid stellen niet afhankelijk te zijn van de commerciële belangen van de clubs. Op dit vlak pleit ik uitdrukkelijk voor het responsabiliseren van de federaties. We moeten de federaties helpen de zware kosten van de internationale competities te dragen. We moeten de team-

Sauwens

sport in Vlaanderen ook internationaal helpen promoten. Een aantal clubs hebben reeds bewezen dat het potentieel aanwezig is.

Minister Guy Vanhengel : De heer Sauwens slaat spijkers met koppen, maar alleen heeft hij het over de clubs. Het gaat hier helemaal niet over de clubs : het decreet en de gehanteerde werkwijze hebben betrekking op de federaties. De prestaties van de federaties worden niet gemeten op basis van de uitstraling van de clubs en van de competities van de federaties, maar op basis van de prestaties van de nationale ploegen. Wie het basketbal, het volleybal of het handbal van nabij volgt, kan enkel vaststellen dat het prestatieniveau van de nationale ploegen een stuk lager ligt dan het niveau dat in de competities wordt gehaald.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, u moet daar iets aan doen. U mag zich niet bij de huidige toestand neerleggen.

De voorzitter : Mijns inziens is de situatie duidelijk. De minister heeft de vragen van de heer Sauwens beantwoord. Hij heeft andere criteria gehanteerd dan de heer Sauwens zou hanteren. De heer Sauwens heeft de minister gevraagd alles nog eens van nabij te bekijken. De minister heeft verklaard dat dit in 2003 kan gebeuren.

Minister Guy Vanhengel : Ik zou nog even iets willen opmerken. De heer Sauwens heeft hier eigenlijk voor een fundamentele omwenteling van het systeem gepleit. Volgens hem moeten we de federaties geen geld geven in functie van hun goede prestaties. Hij wil de federaties betoelagen indien ze geen goede prestaties leveren, zodat ze hun prestaties door middel van de nodige investeringen kunnen opkrikken.

Deze stelling verschilt fundamenteel van de filosofie die tot op heden is gehanteerd. We hebben in het verleden steeds gekozen voor het belonen van goede prestaties. Dit lijkt me in verband met sport overigens nog steeds de beste redenering.

De heer Sauwens wil geld geven aan de federaties die momenteel geen goede prestaties leveren. Dit lijkt me niet haalbaar. Het hanteren van deze werkwijze zou tot volledig subjectieve beslissingen leiden.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Ik pleit voor een proactief sportbeleid. Dit geldt ook voor de topsportbeoefening. Mijn voorstellen zijn erop gericht de Vlaamse en Belgische medaillekansen te verhogen. Mijns inziens zal de minister uiteindelijk dit tweesporenbeleid moeten voeren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de nood aan motorcrossterreinen in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gysbrechts tot de heer Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de nood aan motorcrossterreinen in Vlaanderen.

De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Mijnheer de voorzitter, ik heb deze problematiek al in een vorige vraag om uitleg in deze commissie aangekaart. Vandaag zou ik eens willen polsen wat de stand van zaken in dit verband precies is. Hoewel ik niet van plan ben om alles te herhalen wat over dit onderwerp in het verleden al is gezegd, wil ik hier toch even een kort overzicht van de gebeurtenissen van de voorbije maanden en jaren geven.

Op 8 oktober 2001 hebben mevrouw Van Hecke, de heer Van Nieuwerkerke en mevrouw Hermans hun bezorgdheid om het tekort aan permanente motorcrossterreinen geuit. Hun opmerkingen en vragen hadden vooral betrekking op het WES-behoefteonderzoek dat eind augustus 2001 is afgesloten.

Bij die gelegenheid heeft toenmalig minister Anciaux verklaard dat een overleg tussen de minister van Leefmilieu, de minister van Ruimtelijke Ordening en de minister van Sport tot een aantal beslissingen zou leiden. De voorstellen inzake de spreiding en de noodzaak van een aantal circuits zouden voor het einde van 2001 aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Aangezien op deze verklaring een langdurige stilte is gevolgd, heb ik toenmalig minister Anciaux op 6 juni 2002 door middel van een vraag om uitleg in deze commissie naar de stand van zaken gevraagd.

Gysbrechts

Ondanks de eerdere beloften waren op dat ogenblik immers nog geen concrete stappen gezet.

Toenmalig minister Anciaux heeft toen verklaard dat de debatten op de kabinetsvergaderingen op 29 april 2002 waren afgerond en dat een aantal voorstellen inzake het minimale en het maximale aantal omlopen per provincie aan de Vlaamse regering zouden worden voorgelegd. De minister heeft toen tevens verklaard dat we op de digitale zoekzonekaart moesten wachten. Om na te gaan of bepaalde locaties in aanmerking komen, zou deze kaart, samen met het afwegingskader, ter beschikking van de lokale besturen en van de motorsportbonden worden gesteld.

Aangezien ondertussen geen verdere stappen zijn gezet, zou ik de minister een aantal concrete vragen willen stellen. Heeft de minister zicht op de huidige stand van zaken in verband met dit dossier? Zijn de digitale zoekzonekaarten ondertussen klaar? Hebben de betrokken kabinetten reeds concrete voorstellen inzake het aantal locaties per provincie geformuleerd? Heeft, in overleg met de provincies, al een selectie plaatsgevonden? Heeft het Ondersteunend Centrum Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen al een geografisch loket geopend?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, aangezien ik de vraag om uitleg die ik zelf over dit onderwerp had voorbereid iets te laat heb ingediend, zou ik me graag even bij de vorige spreker aansluiten.

In oktober 2001 en in juni 2002 heb ik de nood aan permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten al eens aangekaart. Op 19 juli 2002 heeft de Vlaamse regering een beslissing over de inplanting van de permanente omlopen genomen. Ik veronderstel dat de minister hier straks nog dieper op zal ingaan.

Per provincie betreft het hier minimaal twaalf en maximaal vijftien locaties. Per provincie is bovendien een strikte spreidingstabel opgesteld. Zo gaat het in de provincie Antwerpen over minimaal drie en maximaal vier locaties. Samen met de spreidingstabel en de afbakening zijn ook het afwegingskader en de bijbehorende zoekzonekaart voor de gemotoriseerde sporten goedgekeurd.

Mijnheer de minister, welke resultaten heeft het structureel overleg tussen de Vlaamse administratie, vertegenwoordigd door Arohm, Toerisme Vlaanderen en Aminoal en gecoördineerd door het Bloso, en de vijf Vlaamse provincies met betrekking tot de selectie van terreinen voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten? Tenslotte moeten al deze terreinen naderhand in gewestelijke of provinciale uitvoeringsplannen worden verankerd.

Welke overgangsmaatregelen kunnen worden getroffen voor de bestaande permanente omlopen met trainingsfaciliteiten die momenteel niet aan het afwegingskader beantwoorden? Wat de rechtszekerheid betreft, is dit een zeer belangrijke vraag. Zolang de nieuwe locaties niet operationeel zijn, moeten we in een overgangsmaatregel voor de bestaande permanente omlopen voorzien.

Hoe interpreteert u de zogenaamde multifunctionele invulling van de bestaande en van de nieuwe locaties die in het besluit is opgenomen? Is het de bedoeling dat in dit verband nog een aantal voorschriften worden uitgevaardigd? Zult u op een of andere wijze bij de toekomstige wijziging van de Vlaamse reglementering met betrekking tot de exploitatie van de omlopen voor gemotoriseerde sporten worden betrokken? Dit is immers een heel ander aspect van de besluitvorming.

Kunnen de minister van Sport, de minister van Ruimtelijke Ordening en de minister van Leefmilieu de Vlaamse regering op aanvaardbare termijn een voorstel voorleggen dat de ruimtelijke aanspraken en de minimale behoeften van de toeristische, de recreatieve en de sportsector in rekening brengt?

Ik lees nog in het besluit dat eventueel ook sectorale oplossingen niet uitgesloten zijn. Wat wordt daaronder begrepen?

Op 6 juni jongstleden heb ik van de vorige minister van Sport een antwoord gekregen op een vraag. Hij stelt dat het vanzelfsprekend is dat de gemeenten waar een locatie kan worden ingeplant, betrokken zullen worden bij het overleg en de besluitvorming. In mijn gemeente is zo'n potentiële locatie gelegen. Mijnheer de minister, hoe zullen de gemeenten concreet worden betrokken bij het overleg en de besluitvorming?

De voorzitter : Mijnheer De Cock, het staat u natuurlijk vrij om vragen door te faxen naar het kabinet van de minister. Er is in het parlement echter een procedure die moet worden gevolgd bij de indiening van vragen. Er is onder andere een termijn

Voorzitter

vastgelegd en u was te laat. De minister zal misschien op uw vragen antwoorden, maar dit is niet voor herhaling vatbaar. Dit komt de organisatie niet ten goede. Dit geldt voor iedereen.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer Gysbrechts. Ik herinner me de opstart van het dossier nog. De aanleiding was de sluiting van het circuit in Westerlo door minister Dua. Op die manier ging er nog maar eens een locatie verloren om de motorcrosssport te bedrijven. Uiteindelijk hebben de ministers van Milieu, Ruimtelijke Ordening en Sport beslist om een algemeen beleid uit te werken. Er was een vrij lange aanloopperiode. Dit duurt nu al 2 jaar, onder andere omdat er ook met het toeristische recreatieve aspect rekening wordt gehouden.

De provincies hebben een eigen verantwoordelijkheid. Ik steun de vraag van de heer Gysbrechts om de rol niet te lossen. Het is een typisch dossier waarbij 99 argumenten kunnen worden bedacht om het te blokkeren. Ik vraag u om de locomotief van het dossier te blijven. Het moet worden getrokken. In de provincies is nu al een welles-nietespeel aan de gang. Er zijn bepaalde sites genoemd die dan onmiddellijk weer worden afgeschoten. Er kunnen heel veel argumenten worden bedacht om het dossier te blokkeren, maar dit is belangrijk. Het is ook een goede oefening. Op die manier kan Vlaanderen bewijzen dat het in staat is om vanuit het algemeen belang een beslissing af te dwingen. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken en hoe zult u dit opvolgen? In welke mate wordt het parlement betrokken?

De voorzitter : Minister Vanhengel heeft het woord.

Minister Guy Vanhengel : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de sporttak waarover we het hebben, ligt me bijzonder na aan het hart. Op 19 juli 2002 heeft de Vlaamse regering op voorstel van de Vlaamse ministers van Sport, Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu onder meer volgende beslissingen genomen over de inplanting van permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten. In het Vlaams Gewest wordt in minimaal 12 en maximaal 15 dergelijke locaties voorzien in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Ik haal even de spreiding aan over de Vlaamse provincies : Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Limburg minimum 3

en maximum 4, West-Vlaanderen 2 en Vlaams-Brabant 1.

De Vlaamse regering heeft een afwegingskader en bijhorende zoekzonekaart voor gemotoriseerde sporten goedgekeurd. Dit afwegingskader wordt gehanteerd voor het selecteren en vastleggen in ruimtelijke uitvoeringsplannen van locaties voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten en aanverwante luidruchtige sporten. Dit heeft tot gevolg dat bestaande permanente omlopen, al dan niet met trainingsfaciliteiten, ofwel zullen uitdoven ofwel zullen doorgroeien naar permanente omlopen met trainingsfaciliteiten.

Bij bestaande locaties voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten moet worden gestreefd naar een multifunctionele invulling. Bij nieuwe locaties moet een multifunctionele invulling als uitgangspunt worden genomen, waarbij bij voorkeur luidruchtige en andere gelijkaardige sporten op deze locaties kunnen worden ingeplant. De provincies worden een stimulerende en coördinerende rol toegewezen inzake de invulling ervan.

Het Bloso, de Aminor, de Arohms en Toerisme Vlaanderen worden gelast om onder coördinatie van Bloso overleg op te starten met de provincies en dit in functie van de selectie van een aantal terreinen voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten die in gewestelijke of provinciale uitvoeringsplannen zullen worden verankerd. Tijdens dit overleg moet de coördinatie op vlak van afstemming op jaarbasis voor alle activiteiten inzake gemotoriseerde en andere luidruchtige sporten aan bod komen. Er moeten eventueel overgangsmaatregelen worden getroffen voor bestaande permanente omlopen met trainingsfaciliteiten die niet beantwoorden aan het afwegingskader en dit zolang er geen nieuwe locaties operationeel zijn.

Op 29 augustus werd bij het Bloso de technische werkgroep Gemotoriseerde Sporten bestaande uit de 4 betrokken administraties geïnstalleerd. Die zal overleggen met de provincies. Tijdens deze vergadering werd de procedure met betrekking tot het overleg bepaald en vastgelegd. Op 12 september 2002 werd de interdepartementale werkgroep Gemotoriseerde Sporten Vlaanderen formeel geïnformeerd over de beslissingen van de Vlaamse regering, de stand van zaken en de verdere procedure. In deze werkgroep zijn naast de respectieve kabinetten en administraties, ook de provincies, de motorcrossbonden en de natuurverenigingen vertegenwoordigd.

Vanhengel

Op 2 oktober 2002 had op mijn kabinet een in-fovergadering plaats met bestendig afgevaardigden van Sport van de Vlaamse provincies en de provinciale verantwoordelijke ambtenaren voor Sport en Ruimtelijke Ordening. Tijdens deze vergadering werd de technische werkgroep Gemotoriseerde Sporten voorgesteld, werden de beslissingen van de Vlaamse regering toegelicht en de instructies meegegeven voor de opmaak van een technisch voorbereidend dossier per provincie. De provincies kregen de opdracht zo spoedig mogelijk locaties te selecteren en die voor bespreking en advies voor te leggen aan de technische werkgroep.

De zoekzonekaarten werden ter beschikking gesteld van de 5 provinciale sportdiensten, de motorcrossbonden, de natuurverenigingen, de respectieve administraties en de kabinetten. Concreet betekent dit dat de provincies rekening moeten houden met de minimaal en maximaal aantallen locaties voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten alsook de spreiding over de Vlaamse provincies. De provincies hebben tevens de opdracht gekregen een selectie van omlopen voor te stellen, rekening houdend met het afwegingskader.

Aangezien de vertreksituatie met betrekking tot deze problematiek in elke provincie anders is, werd er inzake de concrete selectie geen timing aan alle provincies opgelegd. Wel kan elke provincie gefaseerd omlopen ter advies voorleggen aan de technische werkgroep tot het maximaal aantal dat werd bepaald per provincie. Tot op heden heeft nog geen enkele provincie een voorstel ingediend. Dat is ook niet abnormaal. De eindfase werd ingezet op 2 oktober 2002. Provinciale administraties moeten echter ook overleg plegen. Het kan dan ook enkele weken of maanden duren alvorens we een reactie zullen ontvangen.

Aangezien de zoekzonekaarten een belangrijk werkinstrument vormen maar deze een evoluerend karakter hebben, werd geopteerd om een 'geoloket' op te starten waarmee de laatste en meer gedetailleerde informatie met betrekking tot de mogelijke locaties voor omlopen kan worden opgevraagd. De aanbesteding gebeurt door de Aminor. In afwachting wordt de digitale informatie ter beschikking gesteld van een provinciale GIS-verantwoordelijke.

Mijnheer De Cock, de Vlaamse regering heeft via haar beslissing de intentie geuit om eindelijk tot een oplossing te komen inzake de mogelijkheden tot het rechtmatig beoefenen van motorcross en

aanverwante sporten. De definitieve selectie van de permanente omlopen met trainingsfaciliteiten zal echter nog enige tijd vergen. Intussen moet men de sporttak kunnen blijven beoefenen. Welke overgangsmaatregelen eventueel noodzakelijk zullen zijn, zal afhangen van het proces dat nu in gang is gezet en van de voorstellen die de provincies zullen indienen ten aanzien van de bestaande omlopen. We kunnen niet op de zaak vooruit lopen.

We zijn ons bewust van de schaarse ruimte die voorhanden is. De Vlaamse regering heeft dan ook aangestuurd op een multifunctioneel gebruik van de locaties voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten. Voor de nieuwe locaties is dit een verplichting, voor de bestaande locaties een opportuniteit. Het betreft hier in de eerste plaats gemotoriseerde sporten die op onverhard terrein op een omloop kunnen plaatsvinden, zoals motorcross, 4x4, quad, en andere gemotoriseerde of luidruchtige sporten, zoals modelluchtvaart, kleischietsen, jetsport, waterski, enzovoort maar ook natuurgebonden sporten met mogelijke verstoring van het milieu. In dit laatste geval gaat het onder andere om mountainbike, paardensport, oriëntatielopen.

In de beslissing van de Vlaamse regering wordt de Vlaamse minister voor Leefmilieu belast met de voorbereiding van een wijziging van het Vlaamse zodat de exploitatie van de permanente omlopen zonder trainingsfaciliteiten op termijn wordt verboden, de sectorale geluidsnormen voor omlopen voor voertuigen worden aangepast aan de organisatorische noden van de sector en het organiseren van wedstrijden op tijdelijke omlopen wordt beperkt tot de door het Bloso erkende federaties. Dit valt dus niet onder mijn bevoegdheid. Aangezien er via de technische werkgroep een intens overleg bestaat tussen afgevaardigden vanuit alle betrokken bevoegdheden, zou deze problematiek ook daar ter sprake kunnen komen.

Door de beperkte open ruimte in Vlaanderen en de beperkte hoeveelheid recreatiegebied vastgelegd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, is het noodzakelijk dat we zicht krijgen op de minimale behoeften aan ruimte voor de toeristische, recreatieve en sportsector in Vlaanderen. Op die manier kunnen we bepalen hoe alle sectoren in de toekomst aan hun trekken kunnen komen. Analooq aan de behoeftestudie inzake de gemotoriseerde sporten in Vlaanderen moet dus een algemene behoeftestudie worden uitgevoerd. Op dit moment wordt nagegaan hoe en op welke termijn deze behoeftestudie kan worden uitgevoerd. Deze studie is noodzakelijk om een realistische en gefundeerde visie voor de toekomst te kunnen ontwik-

Vanhengel

kelen. Dit moet op een objectieve en onafhankelijke wijze worden onderzocht. De behoeftestudie inzake gemotoriseerde sporten heeft op zich reeds enkele maanden gevergd. Een algemene studie zal vermoedelijk in 2003 kunnen plaatsvinden.

De mogelijkheden tot multifunctionele invulling van recreatiegebied zal in dit proces een belangrijke rol spelen. Intussen kan het echter zijn dat voor bepaalde specifieke sectoren oplossingen moeten worden gezocht om het beoefenen van bepaalde sporttakken te verzekeren of snel evoluerende sporttakken op te vangen.

Mijnheer Sauwens, ik denk dat ik in mijn repliek afdoende heb bewezen dat ik op uw vraag bevestigend kan antwoorden. We werken daaraan. We lossen de rol niet.

De voorzitter : De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord, ook op alle bijkomende vragen. U neemt dit dossier ter harte. De afgelopen maanden hebben we heel wat tijd verloren. Het is goed dat u opnieuw schot in de zaak tracht te brengen. Er komt terug beweging in het dossier. Er zijn ongeveer 14.000 mensen die de motorsport beoefenen en duizenden supporters. Ze zullen de evolutie zeker appreciëren. We zijn op de

goede weg. Stilaan evolueren we naar een algemene oplossing. We zullen binnen afzienbare tijd deze zaak uitklaren en de motorsport terug toekomst geven, want die kwam serieus in gevaar.

De voorzitter : De heer de Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Ik wil de minister danken voor de bereidwilligheid waarmee hij op een aantal vragen heeft geantwoord. Niettegenstaande hij het departement nog niet zo lang onder zijn bevoegdheid heeft, wordt er wel degelijk werk van gemaakt en zijn er op middellange termijn positieve resultaten te verwachten voor een sector die al een aantal jaren wacht op een definitieve rechtszekerheid.

De voorzitter : Mijnheer de minister, is het zo dat de permanente omlopen die nu worden aangeduid, allemaal passen binnen de zoekzones ?

Minister Guy Vanhengel : Dat zou zo moeten zijn.

De voorzitter : In Limburg is hier discussie over. Er zou moeten worden nagegaan in welke mate de aangeduide omlopen overeenkomen met de zoekzones. Uit uw antwoord blijkt dat het zo zou moeten zijn, maar in de praktijk zijn er discussies over.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.30 uur.*
